

Κώστας Καρτάλης

Γενικός Γραμματέας Ολυμπιακών Αγώνων

Σε το Κέντρο Λαογραφίας η συνεργασία μας στο πλαίσιο της εκθέσεως «Ελαίαις Εγκώμιον» στον χώρο της Ακαδημίας Αθηνών την άνοιξη του 2004 είναι στενή και εποικοδομητική.

Ο Νικόλαος Γ. Πολίτης συγκαταλέγεται στις κορυφαίες πνευματικές φυσιογνωμίες του νεώτερου Ελληνισμού. Πατέρας της ελληνικής Λαογραφίας, υπήρξε και οραματιστής της πλήρους σύμπλευσης του ελληνικού Κράτους με τα ιστορικά πεπρωμένα των ευρωπαϊκών κρατών, ιδέα στην οποία έταξε όλες τις δυνάμεις του ο Νικόλαος Πολίτης. Στα πλαίσια του ισόβιου αγώνα του για την ουσιαστική αναβάπτιση της πνευματικής ζωής του έθνους στις αξίες του ελληνικού πνεύματος αλλά και του ουμανισμού της Δύσης δικαιώνεται ο χαρακτηρισμός του ως «κατά πάντα εθνικού ανδρός», αλλά ερμηνεύεται και η γενικότερη στάση του ως διανοούμενου, επιστήμονα και ενεργού πολίτη.

Η αναβίωση των Ολυμπιακών Αγώνων της αρχαιότητας υπήρξε όραμα πολλών εξόχων πνευμάτων από τους ουμανιστές ως τους ρομαντικούς, που επηρεασμένοι από τις ιδέες του κινήματος του νεοκλασικισμού του 18ου και του 19ου αιώνα ταξίδευαν στην Ελλάδα και διαπίστωναν την εγκατάλειψη των αρχαιολογικών χώρων.

Στην Ελλάδα μετά την απελευθέρωση ουσιαστικά η πρώτη σκέψη για την αναγέννηση της ιδέας του Ολυμπισμού έγινε στην ευρύτερη περιοχή της ίδιας της Ολυμπίας, στον δήμο Λετρίνων (Πύργου), το έτος 1838. Η πραγματική όμως απαρχή των νεότερων Ολυμπιακών Αγώνων στηρίχθηκε στη γενναία χορηγία του εθνικού ευεργέτη Ευαγγέλου Ζάππα για την καθιέρωση των Ολυμπίων (1859 κ.ε.ξ.), μιας μεγάλης, πανελλήνιας πανηγύρεως, και εκθέσεως των επιτευγμάτων και των παντός είδους προϊόντων των συγχρόνων Ελλήνων, χωρίς καθαρά αθλητικό χαρακτήρα. Έτσι τα Ολύμπια υπήρξαν ο προάγγελος των Ολυμπιακών Αγώνων, οι οποίοι προσέλαβαν διεθνή χαρακτήρα χάρη

στο έξοχο πνεύμα και τη δράση του Πιέρ ντε Κουμπερτέν.

Από την εθνική αυτή προσπάθεια θα ήταν παράδοξο να λείπει ο Νικόλαος Πολίτης (1852-1921), που φαίνεται να πρωτοστάτησε σχεδόν σε κάθε σημαντική επιστημονική, πνευματική, εθνική και κοινωνική εκδήλωση της ελληνικής ζωής τότε, ώστε δικαίως ο Γ. Δροσίνης, εκπροσωπώντας την λογοτεχνική και όχι μόνο γενιά του 1880 και εξής, να τον χαρακτηρίσει «μάγο, προφήτη, οδηγό μας».

Έτσι ο Ν. Γ. Πολίτης υπήρξε ένας από τους εφόρους των Αγώνων. Έφοροι των αγώνων, οι οποίοι είχαν την κύρια ευθύνη της διεξαγωγής τους, ήταν ο Πρίγκιπας Γεώργιος ως Πρόεδρος, ο πατέρας της Γυμναστικής στην Ελλάδα Ιωάννης Φωκιανός, αντιπρόεδρος, και μέλη, εκτός από τον Πολίτη, ο υφηγητής τότε Γ. Στρέιτ και ο Ιωάννης Γεννησαρλής. Για την επιτυχή διεξαγωγή των αγώνων η αθλητική Σύνοδος των Παρισίων είχε υποδείξει τη συγκρότηση ειδικών «επιτροπειών» (επιτροπών). Αυτές ήταν αναγκαίες από οργανωτικής πλευράς, αλλά και διότι η γυμναστική και γενικά ο αθλητισμός δεν είχαν αναπτυχθεί στην Ελλάδα τόσο, ώστε να μπορεί η χώρα να στηριχθεί στα γυμναστικά και αθλητικά της σωματεία, για να έχει ευπρεπή παρουσία και επιτυχίες και σε αγωνιστικό επίπεδο κατά τους αγώνες. Ο Νικόλαος Πολίτης μάλιστα ήταν μέλος της σημαντικής «Επιτροπείας Αθλητικών Ασκημάτων, Γυμναστικής» και στην οποία ήταν πρόεδρος ο Ιωάννης Φωκιανός και γραμματέας ο Γεώργιος Στρέιτ.

Σημαντική και ενδιαφέρουσα υπήρξε και η συγγραφική παραγωγή του Πολίτη για τους Ολυμπιακούς Αγώνες του 1896 ή με αφορμή αυτούς. Έτσι στον τόμο που εξέδωσε ο Κάρολος Μπεκ για τους Αγώνες δημοσιεύει το αρχαιολογικό κυρίως και ιστορικό άρθρο του «Το Παναθηναϊκόν Στάδιον».

Στο πανηγυρικό λεύκωμα «Η Ελλάς κατά τους Ολυμπιακούς Αγώνες του 1896» ο Πολίτης δημοσιεύει μεταξύ άλλων λογίων, συγγραφέων, καθηγητών Πανεπιστημίου κλπ., τη γνώμη του για την επιτυχία των Ολυμπιακών αγώνων του 1896, που μόλις είχαν τελειώσει, όπου διατυπώνει επίκαιρες και σήμερα σκέψεις για τον χαρακτήρα των αγώνων.

Από τα παραπάνω γίνεται νομίζω εμφανής ο ενεργός ρόλος του μεγάλου λαογράφου Νικολάου Πολίτη στους Ολυμπιακούς Αγώνες του 1896.

Η ανακοίνωση του κ. Π. Καμηλάκη στο συνέδριό σας για τον Νικόλαο Πολίτη και τους Ολυμπιακούς Αγώνες ελπίζουμε ότι θα προσκομίσει νέα στοιχεία και για την δραστηριότητα αυτή του μεγάλου ανδρός, στον οποίο αφιερώνεται το συνέδριό σας.

Καλή επιτυχία.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ